

Debut întârziat

(Costin Popa – 29 martie 2010)

De peste un deceniu și jumătate, argentinianul José Cura este vedetă adulată a scenelor mondiale de operă. S-a afirmat peste tot în marile roluri de factură lirico-spintă și dramatică, grație culorii întunecată a glasului – o raritate pentru un tenor, apetenței pentru personajele romantice și veriste puternice și, nu în ultimul rând sau mai degrabă tocmai pentru acest lucru, datorită intensului său potențial actoricesc cu care a construit eroi tulburători.

Dacă mai adăugăm și un look de macho, iată rețeta succesului. Cu toate atuurile date de calitatea timbrală aproape baritonală, Cura nu a fost și nu este exponent al perfecțiunii vocale. Tehnica de cânt, departe de ideal, îl face să recurgă deseori la subtile subterfugii pentru a ascunde dificultățile de abordare a unor desene melodice țesute incomod.

La cei aproape 50 de ani, pe care îi arată, tenorul a hotărât să-și mai adauge un rol în repertoriu, cel al junelui Rodolfo din **Boema** de Puccini. De ce abia acum, după copleșitoarele Otello, Samson, Canio, Turiddu, Don Alvaro și altele asemenea? Greu de ghicit. Poate pentru că, între partiturile solicitante, are nevoie și de un moment de respiro. Sau, pur și simplu, dorește să-și îmbogățească lista de roluri. În fond, contează mai puțin. Poetul Rodolfo poate fi și învățăcel întârziat, seralist.

Pentru debut, Cura a ales Opera din Zürich, scenă care se mândrește cu cea mai mare densitate de vedete într-un teatru de numai 1000 de locuri. Este meritul politicii manageriale și sponsoriale promovate de directorul Alexander Pereira, cel care a adus Opernhaus Zürich imediat în apropierea celor mai faimoase case lirice. O glumă de prin partea locului spune că nu s-a putut construi metrou în oraș pentru că s-ar fi ciocnit de... depozitele de bani ale băncilor. Ei bine, Pereira a avut abilitatea de a atrage, este evident, sume importante pe care le-a oferit ca onorarii multor mari artiști ai momentului. Numai în stagiunea 2009-10, în afară de subvenția venită din partea Cantonului Zürich, nu mai puțin de 130 (!!!) de sponsori privați au susținut producțiile. Aviz teatrelor noastre!

După 20 de ani de conducere în loco, directorul Pereira se va arunca în curând într-o nouă provocare, urmând să preia din 2011 frâiele celebrului festival salzburghez.

Farmecul timbral

José Cura... am recunoscut vocea-i frumos îmbrăcată în armonice, demnă de al său fascino timbrico nativ, poate mai puțin sombrată ca altă dată, dovadă că tenorul știe că îngroșarea peste măsură a coloanei sonore îi poate provoca dezechilibre de omogenitate, mai ales către registrul acut. Nici acum nu este perfect.

Deși culminația de Si natural acut a ariei **Che gelida manina** (s-a făcut deci transpoziția cu un semiton în jos față de original) a sunat concentrat și lung, iată că un alt vârf, nota de La a frazei **...sboccia l'amor** din actul secund, și-a pierdut efectul prin lipsa proiecției. Observând mai înainte tot un La natural (**Eureka!** din primul act) identic nefocusat, mă gândesc că este o zonă mai puțin stăpânită a registrului. Linia vocală este frumos înfățișată, deși nu întotdeauna îngrijit, pe alocuri sunete „deschise” se strecoară mai mult sau mai puțin voluntar. Va mai repara ceva José Cura în sensul devenirii unui vocalist ideal? Greu de crezut. Rămâne însă un cântăreț-actor delicios în jocul cu prietenii, dăruit și sincer îndrăgostit de Mimì, sfâșietor în durere.

Soprana Adriana Damato a cunoscut o progresie constantă pe parcursul spectacolului, cântând întrucâtva liniar prima arie, **Si, mi chiamano Mimì**, încercându-se pasional mai apoi, în **Donde lieta uscì** și găsind cele mai bune momente, sensibile și susținute de sonorități generoase, în actul al IV-lea.

Musetta, deloc insinuantă și subtilă, cu oarecari stridențe în acutele ariei **Quando m'en vò**, dar colorată și seducătoare scenic, a fost soprana Christiane Kohl.

Un alt debut a revenit baritonului Gabriel Bermúdez (Marcello mult prea tenoral și, de aceea, pierdut în ansamblu la exploziva tiradă **Gioventù mia** din actul secund), alături prietenilor Schaunard (Cheyne Davidson) și Colline (Andreas Hörl). Dintre celelalte roluri, episodice, am reținut conturul necaricatural – contrar obișnuințelor – pe care l-a propus basul Davide Fersini, Benoît.

La pupitru, Massimo Zanetti a condus cu vervă și poezie, încercând – în cel de-al doilea act – să stăpânească pe cât posibil derapajul alămurilor.

Producția regizorului Philippe Sireuil (cu decoruri ingenios stilizate de Vincent Lemaire și costume desenate de Jorge Jara) nu este nouă la Zürich. Acțiunea a fost transpusă din prima jumătate a secolului al XIX-lea în epoca mașinii de scris – la care robotește de zor Rodolfo, deci cam spre secolul trecut. Spectacolul are vivacitate, atmosferă și concentrare. S-a făcut o singură pauză după actul secund, dar în antracul dintre al treilea și al patrulea a fost nevoie de timp mult pentru schimbarea de decor, petrecută cu cortina închisă și în deranjant zgomot de bocănituri de ciocane și alte ustensile. Munci grele! Mai bine se dădea pauză.